

Minnesanteckningar

från möte i MARC21-gruppen torsdagen den 10 maj 2001

Närvarande: *Ragnar Helin*, Riksdagsbiblioteket, sammankallande
Kristina Rylander, Nordiska Afrikainstitutet
Bruno Johnsson, Sveriges Lantbruksuniversitet
Hjalmar Westrin, Umeå universitetsbibliotek
Annika Eriksson, Vitterhetsakademiens bibliotek
Stina Degerstedt, Kungliga biblioteket
Göran Skogmar, Kungliga biblioteket
Thomas Trakell, ICL Invia

Status

Inledningsvis redogjorde Thomas Trakell för hur långt arbetet fortskridit. Thomas har förberett format för version 12 och version 14 - vilka fält och vilka funktioner som kommer att finnas samt valideringstabeller. Detta är gjort från den senaste versionen av MARC21. Thomas har också översatt hjälp och taginfo så långt det varit möjligt. Förberedelserna är gjorda både för 12.2 och 14.2.

I princip är det mesta klart vad beträffar hur formatet kommer att se ut i Aleph. Vissa felkontroller är mer utvecklade i 14.2 och detta är ännu inte klart. Formatmallar för katalogisering i Aleph återstår också. Man kan alltid kontrollera med Ctrl F om det finns någon.

En demodatabas kommer att finnas på ICL:s server.

Några viktiga skillnader mellan MARC21 och LIBRISMARC

Vad som särskiljer MARC21 (härefter kallat M21) från LIBRISMARC (härefter kallat LM) är i huvudsak följande:

Flerbandsverk

I M21 kommer det normalt inte att finnas separata huvudposter och delposter för flerbandsverk. I stället finns all information i delposterna. Det kommer dock att finnas en möjlighet till länkning genom LKR-fält (772)

Det kommer i en framtida katalogisering också att finnas en möjlighet att i stället katalogisera samtliga delar i en post. En annan möjlighet är att göra om stora flerbandsverk till en seriehuvudpost med länkade delar.

Beträffande Riksdagsbibliotekets katalogisering av riksdagstrycket kommer detta däremot att kunna behållas ungefär som det är, eftersom den länkningen görs genom LKR-fält.

Behandling av 245

Fälten i 245 är i M21 i huvudsak uppdelade i huvudtitel och övrig titelinformation. Det innebär att det inte kommer att finnas lika många delfält som tidigare, utan att finnas det t ex två b-fält i LM blir det ett i M21. En annan trevlig nyhet är att man i M21 måste skriva in ISBD-tecknen (sic)! Dessa genereras alltså inte automatiskt, utan det blir en smula återgång till katalogkortsskrivande. Fileringen är också annorlunde, den sker på ett annat sätt. Genom

en indikator från 1-9 anger man på vilken position som fältet ska fileras, vilket innebär att fileringen inte kan gå längre in än pos 9. Annars måste man göra biuppslag.

Nyckelfält

I LM läggs nu ISBN, ISSN och NBN i fältet 001. I M21 läggs ISBN i 020, ISSN i 022 och NBN i 035. I 001 kommer ett systemnummer att läggas, det systemnummer som posten har i nya Libris.

Matchningen av fälten kommer att ske i följande ordning: 020 022 035 001

Beståndsuppgifter

Beståndsuppgifter i 096 kommer för det egna biblioteket att flyttas till 852. Alla lokala fält hamnar i beståndsuppgifterna.

Hänvisningar

900fält kommer vid grundkonverteringen att fortfarande hamna i 900. Efter att det nya systemet tagits i bruk kommer de att hamna i en särskild auktoritetsdatabas.

Tanken är att det nya LIBRIS skall delas upp i fyra separata databaser:

- * Bibliografiska data
- * Beståndsposter
- * Klassifikationsposter
- * Auktoritetsposter (Personnamn/institutioner)

Man kommer att kunna få poster till det lokala systemet ungefär som nu med alla uppgifter i en och samma post men senare kanske det kommer att finnas möjlighet att få dem uppdelade. Det kan vara av intresse t.ex. att få unika nummer på exemplaren. Frågan ställs till LIBRIS.

Diskussioner

Inledningsvis diskuterade vi om det fanns fördelar med att ha en särskild auktoritetsdatabas (i anslutning till ovanstående). Vi fann att det kunde vara klokt, om än inte nödvändigt, eftersom detta kunde medföra flera uppslag särskilt i bläddringsindexen (förutsatt att auktoritetsbasen indexerades). Jönköping har redan en sådan lösning, och Thomas demonstrerade den.

I den första konverteringen kommer det att finnas ett 900-fält. Man kan också tänka sig att senare göra ett särskilt uttag av alla 900-fält och av detta skapa en auktoritetsbas, även om detta inte tillför särskilt mycket för de poster där 900-fälten finns med.

Teckenuppsättningar

I mellanperioden, dvs mellan den 1 juli och 31 december, kommer Libris att leverera posterna i antingen ISO 8859 eller Unicode. Idag får vi posterna i EBCDIC som konverteras till Ansel i LM i Aleph. Eftersom Libris i samband med nya Libris endast kommer att leverera posterna i Unicode förutsätter detta egentligen att man har 14.2. I samband med 14.2 ska ju hela basen konverteras till Unicode. Emellertid finns det sannolikt bibliotek som kommer att hoppa över uppgraderingen till 14.2. Det innebär att det blir viktigt att utveckla en konvertering från Unicode till Ansel, något som Thomas lovade på mötet att undersöka.

Två modeller för konvertering

Man kan antingen göra ett nytt LIBRIS-uttag eller också görs konverteringen direkt i Aleph. Thomas menar att ICL har stor erfarenhet av det senare.

Biblioteken får själva välja vilken modell som man föredrar.

Databaskurs

För att kunna se hur M21 kommer att fungera och för att kunna testa de olika konverteringarna är det lämpligt att biblioteken lägger upp en testbas. Det är lättare att testa de olika formaten än det är att ha testbas för olika uppgraderingar, eftersom det egentligen bara handlar om innehållet i de bibliografiska beskrivningarna.

ICL kommer att hålla en kurs i hur man konstruerar en databas och en auktoritetsdatabas. Denna är nu inplanerad till den 13 juni prel.

Fixar och visningsformat

Att upprätta de fixar som behövs för konverteringen är ICLs ansvar, liksom att i samarbete med biblioteket omarbete Librisimporten och exemplargenereringen. Thomas har redan gjort specifikationer för detta och delade ut dessa för synpunkter.

ICL kommer också att göra ett standardvisningsformat och hjälpa biblioteken att anpassa sina visningsformat vid behov.

Tabeller

ICL ansvarar för att tab01, tab00, tab11 och andra Marcstabeller anpassas, liksom Z103. För visningsformaten påverkas mest edit_doc, edit_field, edit_paragraph och edit_999. pc_tab_short. Andra tabeller som påverkas är pc_tab_short och www_tab_short. Thomas gör en förteckning över vilka tabeller det gäller.

Frågor till Libris

- När upphör exporten av LIBRISMARC?
- Hur kommer exporten till de lokala systemen att se ut? Batchöverföring (hur ofta)? Motsvarighet till LR50?
- Vilken teckenuppsättning kommer att finnas på LIBRIS Z39.50-server?
- Kan UTF8 konverteras till ANSEL?
- Hur kommer posterna att se ut. I nuvarande LIBRISMARC-export kan man välja fyra varianter. Vilka varianter kan man få för testposter och från nya LIBRIS? (Detta måste redas ut grundligt).
- Blir det några kostnader för nyuttag av alla LIBRIS-poster som biblioteket har?
- Hur lång tid och när?

- När kan vi få testposter (inte bara via Z39.50)?
- Kan man få unika nummer på exemplar så att en matchning kan göras även där?
- Hur kommer fileringen att se ut? Indikatorer/biuppslag?

Vi fyller på med fler frågor efter hand, och M21-gruppen måste få tillfälle att träffa LIBRIS-representater före sommaren. Ragnar kontaktar LIBRIS.

Ragnar och Göran